

4 września 2018 r.

**Komunikat z 402. posiedzenia
Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 4 września 2018 r.**

W czterysta drugim posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) wzięli udział:

- Marek Chrzanowski – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego,
- Marcin Pachucki – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Andrzej Diakonow – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego¹,
- Marcin Obroniecki – Przedstawiciel ministra właściwego ds. instytucji finansowych²,
- Mariusz Haładyj – Przedstawiciel ministra właściwego ds. gospodarki³,
- Jan Wojtyła – Przedstawiciel ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego,
- Andrzej Kaźmierczak – Członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego,
- Zdzisław Sokal – Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej⁴.

1. Komisja jednogłównie cofnęła wydane decyzją KNF z dnia 24 października 2017 r. zezwolenie na świadczenie przez Fritz Group SA usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej i jednocześnie określiła następujące warunki i terminy zaprzestania świadczenia usług płatniczych przez Fritz Group SA:
 - a) od chwili wydania decyzji w przedmiocie cofnięcia zezwolenia Fritz Group SA zaprzestanie zawierania nowych umów rachunku płatniczego;
 - b) z chwilą wydania decyzji Fritz Group SA zaprzestanie przyjmowania wszelkich wpłat lub transferów na wszystkie rachunki płatnicze prowadzone przez Fritz Group SA, w szczególności poprzez uniemożliwienie dokonywania takich wpłat lub transferów za pośrednictwem platformy internetowej lub innych narzędzi służących do świadczenia usług przez Fritz Group SA;
 - c) do czasu rozliczenia zobowiązań wobec posiadaczy rachunków płatniczych z tytułu świadczonych im usług płatniczych Fritz Group SA umożliwi posiadaczom rachunków płatniczych prowadzonych przez Fritz Group SA dokonywanie z tych rachunków wypłat środków lub transferów na rachunki płatnicze prowadzone u innych dostawców;
 - d) do dnia 31 grudnia 2018 r. Fritz Group SA rozwiąże stosunki prawne wynikające ze wszystkich zawartych umów o świadczenie przez Fritz Group SA usług płatniczych, zaspokajając w sposób przewidziany prawem wszelkie roszczenia z tego tytułu.

W myśl art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (dalej: uup) decyzja o cofnięciu zezwolenia jest natychmiast wykonalna. Stosownie do art. 69 ust. 3 uup jeżeli wymaga tego interes użytkowników usług płatniczych, w decyzji o cofnięciu

zezwolenia KNF może określić termin i warunki zaprzestania świadczenia usług płatniczych przez instytucję płatniczą.

W wyniku analizy i oceny ustalonego w sprawie stanu faktycznego KNF stwierdziła:

- a) spółka nie stosowała ochrony środków pieniężnych przyjmowanych od użytkowników na poczet wykonania transakcji płatniczych (naruszenie art. 69 ust. 1 pkt 1 i pkt 9 uup);
- b) spółka nie zapewnia ostrożnego i stabilnego zarządzania działalnością objętą zezwoleniem na świadczenie usług płatniczych w charakterze KIP (naruszenie art. 69 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 64 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 60 ust. 1 uup);
- c) spółka, kontynuując działalność w zakresie usług płatniczych, stanowiłaby zagrożenie dla zaufania do systemu płatniczego (naruszenie art. 69 ust. 1 pkt 4 uup).

Opisane wyżej ustalenia wynikające z oceny ustalonego w sprawie stanu faktycznego w kontekście przepisów uup wskazują, że w związku z dotychczasową działalnością Spółki zachodzą przesłanki cofnięcia udzielonego jej zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej, określone w art. 69 ust. 1 pkt 1, 4 i 9 oraz pkt 2 w związku z art. 64 ust. 1 pkt 3 uup.

KNF, działając na podstawie art. 69 ust. 3 uup wskazała w decyzji terminy i warunki zaprzestania świadczenia usług płatniczych przez Spółkę. Mają one na celu zapewnienie natychmiastowego zaprzestania przyjmowania przez Spółkę środków od klientów, przy jednoczesnym pozostawieniu możliwości obsługi transakcji płatniczych związanych z wypłatą środków przechowywanych przez Spółkę lub transferem tych środków na rachunki płatnicze prowadzone u innych dostawców. Działalność taka, jako nadal podlegająca pod regulację uup nie powinna być jednak możliwa do prowadzenia bezterminowo przez podmiot, któremu organ nadzoru cofnął zezwolenie na prowadzenie tej działalności. Z tych względów KNF wskazała dzień 31 grudnia 2018 r. jako ostateczny termin rozwiązania przez Spółkę stosunków prawnych wynikających z wszystkich zawartych umów o świadczenie przez Spółkę usług płatniczych oraz zaspokojenia w sposób przewidziany prawem wszelkich roszczeń z tego tytułu.

Decyzja KNF w przedmiocie cofnięcia zezwolenia odnosi się wyłącznie do świadczenia przez Fritz Group SA usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej. Decyzja ta w szczególności nie zakazuje prowadzenia przez Fritz Group SA innej działalności gospodarczej, w tym internetowego (bezgotówkowego) kantoru wymiany walut, która nie podlega przepisom ustawy o usługach płatniczych i nadzorowi Komisji.

2. Komisja zapoznała się z informacją o podziale zysku wypracowanego przez banki spółdzielcze w 2017 r.

Zgodnie z treścią uchwał podjętych w 2018 r. do podziału przeznaczono 739,0 mln zł zysku netto wypracowanego w 2017 r. (o 15,6% więcej niż rok wcześniej). Zysk netto za 2017 r. wykazały 544 banki spółdzielcze (spośród 553 działających). Na koniec 2017 r. stratę wykazało 9 banków, łącznie na kwotę 81,5 mln zł.

Odsetek zysku przeznaczony na wzrost funduszy w 2018 r. w bankach spółdzielczych był wyższy niż w 2017 r. o 1,5 pkt. proc. i wyniósł 96,8%. Dywidendę wypłaciło 90 spośród 481 banków spółdzielczych, które spełniły kryteria wypłaty dywidendy. Odsetek wypłaconej dywidendy wyniósł 0,7% zysku do podziału.

[Syntetyczna informacja o kierunkach podziału zysku banków spółdzielczych za 2017 r.](#)

3. Komisja jednogłośnie stwierdziła brak podstaw do zgłoszenia sprzeciwu wobec zamiaru bezpośredniego nabycia przez Unum Group z siedzibą w Wilmington, w Stanie Delaware (Stany Zjednoczone Ameryki) akcji Pramerica Życie Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji SA w liczbie zapewniającej osiągnięcie jednej drugiej ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu i jednej drugiej w kapitale zakładowym Spółki.
4. Komisja jednogłośnie udzieliła zgody AXA Funduszowi Inwestycyjnemu Otwartemu na zmianę depozytariusza, poprzez powierzenie pełnienia tej funkcji mBankowi SA.
5. Komisja jednogłośnie zezwoliła na przywrócenie wszystkim zdematerializowanym akcjom formy dokumentu (zniesienie dematerializacji akcji) spółkom:
 - Dywilan SA, z dniem 25 września 2018 r.,
 - Alior TFI SA, z dniem 25 września 2018 r.
6. Komisja jednogłośnie nałożyła na Polrest SA w likwidacji karę pieniężną w wysokości 200 tysięcy złotych wobec stwierdzenia, że spółka ta nienależycie wykonała obowiązki informacyjne wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, związane z publikacją raportów bieżących i okresowych w związku z:
 - 1) przekazaniem w dniu 28 kwietnia 2009 r. KNF, spółce prowadzącej rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości raportu okresowego za 2008 r. zawierającego nieprawdziwe informacje na temat fuzji z innym podmiotem,

- 2) przekazaniem w dniu 15 maja 2009 r. KNF, spółce prowadzącej rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości raportu okresowego za I kwartał 2009 r. zawierającego nieprawdziwe informacje na temat fuzji z innym podmiotem,
- 3) przekazaniem w dniu 19 czerwca 2009 r. KNF, spółce prowadzącej rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości raportu bieżącego nr 15/2009 zawierającego nieprawdziwe informacje na temat fuzji z innym podmiotem.

KNF wskazuje, że zakończenie prowadzonego od 2011 r. postępowania administracyjnego wobec Polrest SA w likwidacji nie było dotychczas możliwe ze względu na utrzymujący się w okresie 2011-2018 brak organów uprawnionych do reprezentowania tej spółki. Po złożeniu rezygnacji przez członków zarządu i rady nadzorczej Polrest SA z pełnionych funkcji, dla Polrest SA ustanowiony został kurator na podstawie przepisów prawa cywilnego. Podjęte przez niego czynności zmierzające do powołania organów okazały się bezskuteczne, w związku z czym złożył wniosek o rozwiązanie spółki, prowadzące do otwarcia likwidacji. Czynności likwidacyjne nie zostały jednak podjęte wobec braku likwidatorów. W latach 2012-2017 KNF korespondowała z kuratorem i sądem rejestrowym w sprawie problemów z powołaniem likwidatorów i podjęciem przez nich czynności likwidacyjnych oraz możliwości rozwiązania Polrest SA bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. W marcu 2018 r. (na wniosek KNF złożony w listopadzie 2017 r.) dla spółki, na podstawie znowelizowanych przepisów prawa cywilnego, ustanowiony został kurator, reprezentujący Polrest SA w postępowaniu administracyjnym prowadzonym przed KNF.

Odnosząc się do dokonanych naruszeń obowiązków informacyjnych KNF zaznacza, że w raporcie okresowym za 2008 r., raporcie okresowym za I kwartał 2009 r. i raporcie bieżącym nr 15/2009 Polrest SA informowała o podjętych działaniach mających na celu poprawę swojej pozycji konkurencyjnej wśród podmiotów świadczących usługi gastronomiczne w kraju (spółka zajmowała się prowadzeniem restauracji i innych stałych placówek gastronomicznych zlokalizowanych w największych polskich miastach oraz miejscowościach o dużym natężeniu ruchu turystycznego). Wskazała, że odbyła spotkania z podmiotami działającymi w tej samej branży, zainteresowanymi konsolidacją z Polrest SA. Następnie podała, że doszło do ostatecznego wyselekcjonowania dwóch podmiotów spełniających wszystkie warunki konieczne do przeprowadzenia fuzji, a negocjacje są w toku.

Z materiału dowodowego sprawy wynika, że Polrest SA w okresie luty-maj 2009 r. odbyła kilka spotkań z podmiotami z branży usług gastronomicznych, jednak podmioty te nie wyraziły zainteresowania przeprowadzeniem transakcji fuzji. Nie były składane żadne deklaracje, wstępne zobowiązania, czy zapewnienia co do konsolidacji. Nie doszło do negocjacji i wzajemnego badania podmiotów w celu oceny ich sytuacji finansowej i prawnej. Niektóre spotkania miały charakter towarzysko-biznesowy lub ich przedmiotem

była wymiana informacji na temat branży gastronomicznej, a nie rozmowy dotyczące konsolidacji.

Z powyższego wynika więc, że Polrest SA publikowała nieprawdziwe informacje, które nie odzwierciedlały rzeczywistego stanu prowadzonych rozmów w sprawie połączenia. Dane zawarte w raportach wskazywały bowiem, że fuzja z innym podmiotem z branży, która poprawi pozycję Polrest SA na rynku, jest bliska przeprowadzenia, podczas gdy powinny zawierać prawdziwe informacje, pozwalające inwestorom na dokonanie właściwej oceny wpływu wyników prowadzonych rozmów z podmiotami z branży na sytuację gospodarczą, finansową i majątkową Polrest SA. Wyniki te nie były zaś tak obiecujące, jak podkreślała spółka, gdyż nie udało jej się znaleźć podmiotu zainteresowanego połączeniem. Mimo powyższego Polrest SA zapewniała o zaawansowanym etapie rozmów w sprawie fuzji, istotnie naruszając prawo inwestorów do rzetelnej i prawdziwej informacji, którzy poprzez działania spółki błędnie prognozowali jej przyszłą sytuację i możliwości rozwoju. Spółka była w posiadaniu informacji o braku zainteresowania podmiotów z branży połączeniem i w sposób w pełni świadomy posłużyła się informacjami sugerując, że spółki te zdecydowały się na rozpoczęcie negocjacji i rozmowy są w toku, celowo pomijając informacje o faktycznym stanie rozmów.

7. Komisja zapoznała się z:

- informacją o sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w I kwartale 2018 r.,
- raportem o stanie sektora ubezpieczeń po I kwartale 2018 r.;
- informacją o sytuacji krajowych instytucji płatniczych (KIP) i biur usług płatniczych (BUP) w I kwartale 2018 r.;
- informacją dotyczącą podmiotów wpisanych na listę ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego w okresie od 14.08.2018 r. do 3.09.2018 r.

8. Kolejne posiedzenia Komisji zaplanowane są na:

- 18 września 2018 r.,
- 2 października 2018 r.

¹ A. Diakonow nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu sprawy opisanej w pkt. 4 komunikatu.

² M. Obroniecki nie brał udziału w głosowaniu sprawy opisanej w pkt. 5b komunikatu.

³ M. Haładaj nie brał udziału w głosowaniu sprawy opisanej w pkt. 5b komunikatu.

⁴ Z. Sokal nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu sprawy opisanej w pkt. 5a komunikatu.